

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

42

101

۲

۴۲

سوره

صیانت قرآن کریم

(نقد شبهات برخی از مستشرقان)

www.ketab.ir

سرشناسه: کریم‌پور قراملکی، علی
 عنوان و نام پدیدآور: صیانت قرآن کریم / نگارش علی کریم‌پور قراملکی
 مشخصات نشر: تهران: قم: ادباء، ۱۳۹۷-
 مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص
 شابک: ۶-۳۳-۶۴۶۴-۶۰۰-۹۷۸-۹
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۱۹-۳۲۰؛ همچنین به صورت زیرنویس
 موضوع: قرآن
 موضوع: قرآن- بررسی و شناخت
 رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۷ س ۴ ک / BBR ۶۵/۴
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
 شماره کتابشناسی: ۹۷۶۴۳۷۴

اثرات ادباء

قم: مخ آیت الله العظمی نجفی / پاساژ قدس / طبقه بالا

پلاک ۱/۸۸ / نشر ادباء / صدرالادبائی

odaba_publication1388@yahoo.com

تلفن: ۳۷۷۴۴۶۸۴ - ۳۷۷۴۲۰۲۹ - ۳۷۷۴۰۴۸۰ فاکس: ۳۷۷۴۰۴۸۰

صیانت قرآن کریم

(نقد شبهات برخی از مستشرقان)

ناشر: ادباء

مؤلف: علی کریم‌پور قراملکی

سید شهرام صدرالادبائی

نوبت چاپ: دوم

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ ش

چاپ: احسان

قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۳۲۰ صفحه

شابک: ۶-۳۳-۶۴۶۴-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۲۲۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ برای مؤلف محفوظ است

فهرست عناوین

۱۹	 پیشگفتار
۲۲	 فصل اول: کلیات و مفهوم‌شناسی
۲۳	 ۱. مفهوم‌شناسی مستشرق
۲۵	 ۲. مراحل قرآن‌پژوهشی در غرب
۲۷	 ۳. مراحل تاریخی در استشرق
۲۷	 مرحله اول: دوران قرون وسطی و قبل از رنسانس
۳۲	 مرحله دوم: دوران پس از رنسانس
۳۲	 رویکرد تاریخی محوری به قرآن کریم
۳۴	 رویکردی پژوهشی و ساختارگرایانه به قرآن
۳۸	 رویکرد دین‌پژوهی در قرآن‌پژوهشی
۳۹	 ۴. انواع قرآن‌پژوهان اروپایی
۳۹	 الف. قرآن‌پژوهان علمی و عادی
۴۰	 ب. قرآن‌پژوهان غیر علمی و بیمار دل
۴۱	 ج. قرآن‌پژوهان منصف و اهل وجدان
۴۱	 ۵. متولیان قرآن‌پژوهی در مغرب زمین:
۴۱	 قرآن‌پژوهی کلیسایی
۴۲	 قرآن‌پژوهی دولتی
۴۳	 قرآن‌پژوهی آکادمیکی
۴۴	 ۶. انواع پرسشگران از مصادر قرآن:
۴۴	 الف. پرسشگر عادی و غیر موحد
۴۴	 ب. پرسشگر موحد غیر مؤمن
۴۵	 ج. پرسشگر موحد مؤمن

فصل دوم: نقد و بررسی شبهات مستشرقین در باره وحیانیت قرآن ۴۷۰

- ۴۸ مقدمه
- ۴۸ سخن نخست: انواع رویکردهای تاریخی در تشکیک قرآن:
- ۴۹ الف. رویکرد تهمت دروغ عمدی
- ۵۰ ب. رویکرد تهمت توهم و خیال
- ۵۰ ج. رویکرد تهمت اقتباسی و سرقت ادبی
- ۵۰ د. رویکرد تهمت ترکیبی
- ۵۱ ۱. ادعای انعکاسات روحی و ذهنی پیامبر
- ۵۲ ۲. ادعای تعدد در مصدر قرآنی بین خدا و پیامبر
- ۵۲ ۳. ادعای مصدری کتب یهود و مسیحیت برای قرآن
- ۵۳ ۴. ادعای منبع مجهول برای قرآن
- ۵۴ سخن دوم: نقد و بررسی ادعاهای مختلف مستشرقین در بشری جلوه دادن قرآن
- ۵۴ ادعای نخست: قرآن، تألیف یا نقل خود پیامبر ﷺ
- ۵۴ ۱. سخنان جرج سیل و هردنلد و ادیان در
- ۵۶ الف. عدم اعتراض هم وطنان پیامبر در برابر انسان در تدوین قرآن؛
- ۵۶ ب. راز تفاوت بین وحی مکی و مدنی؛
- ۵۶ نقد دلایل تألیف قرآن توسط پیامبر (نقد سخنان جرج سیل):
- ۵۶ ۱. تفاوت میان سکوت مخالفان و سکوت موافقان
- ۵۷ ۲. تفکر غلط در تشخیص منشأ تفاوت بین آیات مکی و مدنی
- ۵۷ ۳. غفلت از توجه به اعجاز قرآن
- ۵۸ ۴. غفلت از توجه به شخصیت سالم پیامبر
- ۵۸ ۵. غفلت از توجه به تحدی قرآن
- ۵۹ ۶. غفلت از توجه به مقوله مباحله
- ۶۰ ۷. بی توجهی به امی بودن پیامبر
- ۶۰ ۸. بی توجهی به عدم اختلاف در قرآن
- ۶۱ ۹. اعتراف به سپری شدن تاریخ مصرف ادعای مذکور
- ۶۱ ادعای دوم: قرآن، مستفاد از منابع اهل کتاب

- پیشینه تاریخی؛ ۶۱
- دلایل «ویش» در اثبات منبعیت برای قرآن: ۶۳
۱. نقل خود قرآن از تلقین کننده ۶۴
۲. عدم انکار مساعدت به پیامبر توسط قرآن ۶۴
۳. نقل محمد از دیگران و املاء بر نویسندگان ۶۴
- بررسی و نقد سخنان ویش: ۶۵
۱. عدم آشنایی امثال ویش با ادبیات عرب ۶۵
۲. تشابه محتوی، نشانه مصدریت واحد ۶۶
۳. تمایز احکام، علامت استقلال اسلام ۶۷
۴. عدم مسبقیت برخی از تعالیم قرآن در تورات و انجیل ۶۸
۵. برخورداری قرآن از اعجاز ۶۸
۶. سکوت در نحوه نزول قرآن و تورات و انجیل ۶۹
۷. ادعای انصراف تورات و انجیل توسط قرآن ۶۹
۸. عدم اقامه دلیل بر وجود امکانات لازم در انتقال ۷۱
۹. عدم وجود نسخه تورات و انجیل به زبان عربی در عصر نزول قرآن ۷۱
۱۰. عدم حضور یهودیان در مکه ۷۲
۱۱. امکان ناپذیری انتقال و اقتباس از دو نفر در جریان سفر ۷۳
۱۲. عدم وجود تورات واقعی در زمان نزول قرآن ۷۴
۱۳. تعارض اقتباس با شخصیت مثبت پیامبر ۷۴
۱۴. عدم گزارش اقتباس توسط مخالفان ۷۵
۱۵. تمایز محتوایی میان قرآن و تورات و انجیل ۷۶
- نقد و بررسی سخنان «لوت»: ۷۷
۱. ادعای بی دلیل ۷۸
۲. امکان ناپذیری اقتباس با وجود عدم تماس ۷۸
- نقد و بررسی سخنان «نولدکه»: ۷۸
- خلق فوایح سور توسط خود کاتبان ۷۸
- نقد و نظر ۷۹
- ادعای سوم: قرآن؛ مستفاد از شعر عصر نزول ۷۹

الف. نقش شعر «أمیه بن أبی الصلت» بر قرآن ۸۰

طرح شبهه؛ ۸۰

نقد و بررسی ۸۳

۱- تغایر بین افکار جاهلیت و افکار پیامبر ۸۳

۲- عدم دلالت تشابه بر غیر و خیانت ۸۴

۳- عدم ادعای اقتباس از اشعار جاهلیت توسط یهودیان مخالفان ۸۴

۴- تقویت و تقدم احتمال اثر بخشی قرآن در اشعار جاهلی ۸۵

۵- ادعای بی دلیل ۸۶

۶- عدم استواری ادعا در مقابل سیره حق پیامبر ۸۷

۷- عدم امکان بهره گیری کل از جزء ۸۸

۸- تغایر میان سخنان امیه بن صلت و پیامبر ۸۸

۹- عدم تناسب ادعا با ذمت انتساب قرآن به شعر ۸۹

ب. نقش شعر «امرؤ القیس» بر قرآن ۸۹

نقد و بررسی ادعای مذکور ۹۱

۱- عدم برابری تشابه با ابن اس ۹۱

۲- نفی اقتباس در غیر موارد مشابه ۹۱

۳- عدم تشابه شکلی میان سخنان امرء القیس و قرآن ۹۱

۴- ابهام در شخصیت امرء القیس ۹۲

۵- وجود جعل در امرء القیس ۹۲

۶- تعدد در نام امرء القیس ۹۳

۷- امکان اثرپذیری امرء القیس از قرآن ۹۳

۸- عدم پاسخگویی به معجزات علمی قرآن ۹۴

۹- مغایرت ادعا با تحدی قرآن ۹۴

۱۰- تغایر ادعا با نفی انتساب قرآن به شعر ۹۵

ادعای چهارم: قرآن، مستفاد از عقاید حنیفان ۹۵

نقد و بررسی ادعای مذکور: ۹۶

۱- نا همسطحی افکار پیامبر با افکار حنیفان ۹۷

۲- وجود ابهام در عقاید و احکام حنیفان ۹۷

۳. گزارش تاریخی در مقابله حنفا با اسلام.....	۹۸
۴. امکان ناپذیری اقتباس با وجود اکملیت در دین اسلام.....	۹۸
ادعای پنجم: قرآن، متأثر از محیط جزیره العرب.....	۱۰۰
نقد و بررسی ادعای تاثیرپذیری از محیط.....	۱۰۲
۱. توجه به تحول آفرینی در جامعه توسط اسلام.....	۱۰۲
۲. تاثیرناپذیری انقسام نوع آیات از محیط.....	۱۰۲
ادعای ششم: قرآن، متأثر از فرهنگ زمانه؛.....	۱۰۳
ادله قائلان به تاثیرپذیری قرآن از فرهنگ زمانه.....	۱۰۵
۱. شار نزول آیات؛.....	۱۰۵
۲. وجود احکام امضایی قرآن؛.....	۱۰۶
۳. وجود باورهای عصری.....	۱۰۸
۴. بهره گیری از ابزار زبانی ادبی عصر نزول.....	۱۱۰
نتیجه گیری.....	۱۱۲
سخن سوم: تبیین ادله اثبات و حیانت قرآن:.....	۱۱۳
۱. شهادت محتوای قرآن.....	۱۱۳
۲. شهادت ظاهر وحی قرآنی.....	۱۱۴
۳. امی بودن پیامبر و ادله آن.....	۱۱۵
اول. آیات قرآن کریم.....	۱۱۵
دوم. دلایل و شواهد روایی و تاریخی بر امی بودن پیامبر.....	۱۱۸
فصل سوم: نقد و بررسی شبهات مستشرقان در باره سلامت وحی. ۱۲۱	
ادله مستشرقین در اثبات تحریف پذیری قرآن.....	۱۲۲
ادعای نخست: احادیث تشبیه امت اسلام به امت های گذشته؛.....	۱۲۲
نقد و بررسی:.....	۱۲۲
ادعای دوم: جمع و تدوین قرآن در پس از زمان پیامبر؛.....	۱۲۳
ادله بلاشر بر جمع قرآن در زمان پس از پیامبر.....	۱۲۵
۱. عدم آگاهی پیامبر از رسالت خود؛.....	۱۲۵

- ۱۲۵..... ۲. فقدان امکانات مادی و نوشت افزاری؛
- ۱۲۵..... ۳. عدم دلیل کافی بر حفظ کامل قرآن در سینه‌های صحابه؛
- ۱۲۶..... ۴. علت عدم جمع آوری قرآن توسط خود پیامبر
- ۱۲۶..... نقد و بررسی؛
- ۱۲۶..... ۱. مدارکی دالّ بر تدوین زودهنگام قرآن
- ۱۲۷..... ۲. وجود مراحل از تدوین قرآن در زمان خود پیامبر
- ۱۲۸..... ۳. اختلاف در لسان و مفاد احادیث
- ۱۲۸..... ۴. اقامه شواهد تقدیم احادیث دالّ بر تدوین قرآن در زمان پیامبر
- ۱۲۸..... الف. بر پیامبر به نگارش وحی
- ۱۲۸..... ب. اعتراف به تدوین قرآن از شاخه‌های نخل و...
- ۱۲۹..... ج. دلالت التزامی «حدیث متواتر ثقلین»
- ۱۲۹..... د. دعوت به جدی از سوی قرآن
- ۱۲۹..... ه. دلالت عنوان مشهور «کتابان وحی» و «کتابت قرآن» بر جمع قرآن در زمان پیامبر
- ۱۳۰..... و. حکم عقل بر جمع و تدوین قبل یا بودن امکانات جمع
- ۱۳۱..... ز. دلالت التزامی سخن مشهور از عمر بن خطاب
- ۱۳۲..... ح. دلالت عنوان فاتحه کتاب
- ۱۳۲..... نقد و بررسی خصوص دلایل «بلاش»
- ۱۳۲..... الف. دروغ بودن ادعاهای بلاشر
- ۱۳۳..... ب. گزارش از نگارش مصاحف گوناگون توسط صحابه در زمان پیامبر
- ۱۳۴..... ادعای سوم: نسخ تلاوت برخی از آیات (دلیل دیگر بلاشر بر تشریف‌پذیری قرآن)
- ۱۳۶..... نقد و بررسی؛
- ۱۳۶..... الف. بطلان ادعای نسخ تلاوه از نظر شیعه
- ۱۳۷..... ب. عدم حجیت اخبار آحاد
- ۱۳۷..... ج. عدم حجیت ادعای فقد به دلیل عدم نقل نسخ تلاوت از ناحیه پیامبر
- ۱۳۸..... د. عدم اعتبار فقد آیات به خاطر اختلاف مضمون روایات
- ۱۳۸..... ه. عدم امکان نسیان و کتاب آیات فوق توسط صحابه

- ادعای چهارم: دلالت وجود مصحف حضرت علی علیه السلام بر تحریف‌پذیری قرآن ۱۳۸
- نقد و بررسی: ۱۳۹
- الف. عدم ملازمه میان مصحف علی و نقصان مصاحف دیگر ۱۳۹
- ب. عدم قطعیت در قرآنی بودن اضافات مصحف علی ۱۳۹
- ج. ضعف اخبار مذکور ۱۴۰
- ادعای پنجم: خصوصیات متفاوت مصحف ابن مسعود و ابی بن کعب (دلیل دیگر بلاشر بر تحریف‌پذیری قرآن) ۱۴۱
- نقد و بررسی: ۱۴۱
- الف. انکار نسبت مصحف مذکور به ابن مسعود توسط برخی از محققان ۱۴۱
- ب. التزام عملی ابن مسعود بر تحریف ناپذیری قرآن موجود ۱۴۳
- ج. بطلان اثبات قرآبت مصحف با خبر واحد ۱۴۳
- د. التزام عملی شیعه بر تحریف ناپذیری قرآن موجود ۱۴۳
- ه. دعای بودن دو سوره حذف و حذف ۱۴۴
- ادعای ششم: حذف دو سوره «خلع» و «نقد» از مصحف عثمانی (دلیل دیگر بلاشر بر تحریف‌پذیری) ۱۴۵
- نقد و بررسی: ۱۴۶
- الف. فقد اسلوب قرآنی در دو سوره مذکور ۱۴۶
- ب. وجود اغلاط ادبی و محتوایی در دو سوره مذکور ۱۴۶
- ج. خلط میان دعای قنوتی و کلام قرآنی ۱۴۷
- د. انتساب دور از انتظار ۱۴۷
- ادعای هفتم: حذف دو سوره «ولایت» و سوره «نورین» از مصحف عثمانی (دلیل دیگر بلاشر بر تحریف‌پذیری) ۱۴۷
- نقد و بررسی: ۱۴۷
- الف. بطلان کتاب دبستان المذاهب ۱۴۹
- ب. انتساب نابجا به کتاب المثالب ۱۴۹
- ج. وجود اغلاط ادبی در دو سوره مذکور ۱۴۹

- د. عدم تشابه دو سوره با اعجاز موجود در قرآن..... ۱۵۰
- ه. اعتراف خود بلاشر به جعلی بودن دو سوره..... ۱۵۰
- و. عدم وجود دو سوره در کتب شیعه..... ۱۵۰
- ادعای هشتم: انکار سوره حمد با ادعای دعاء بودن سوره حمد (دلیل نولکه بر تحریف‌پذیری قرآن)..... ۱۵۱
- نقد و بررسی:..... ۱۵۱
- الف. دلالت عنوان فاتحه الکتاب بر قرآنی بودن..... ۱۵۱
- ب. دلالت حدیث معروف بر قرآنی بودن..... ۱۵۱
- ج. دلالت روایات در فضیلت قرائت سوره حمد بر قرآنی بودن..... ۱۵۲
- د. دلالت احادیث منقول از پیامبر بر قرآنی بودن سوره حمد..... ۱۵۲
- ه. ناسازگاری ادعای نولکه با اجماع مسلمانان..... ۱۵۲
- و. هماهنگی سوره حمد با اسلوب قرآن..... ۱۵۳
- ادعای نهم: جعل حروف مقطعه در هنگام جمع آوری قرآن (دلیل دیگر بر تحریف‌پذیری قرآن)..... ۱۵۳
- نقد و بررسی:..... ۱۵۴
- الف. ادعای بودن دلیل و عقب نشینی خود مستشرقان از آن..... ۱۵۴
- ب. ناسازگاری ادعای مذکور با وجود تقوای مسلم در صحابه جمع آوری کننده قرآن..... ۱۵۴
- ج. ناسازگاری حروف مقطعه با نام افراد ادعایی..... ۱۵۵
- د. عدم شهرت افراد ادعایی در دارا بودن به مصحف..... ۱۵۵
- فصل چهارم: نقد و بررسی شبهات در باره اعجاز وحی..... ۱۵۷**
- مقدمه..... ۱۵۸
- سخن نخست: ابعاد اعجاز قرآن از منظر مستشرقان..... ۱۶۱
۱. اعجاز جذبی و تأثیر شگرف قرآن (موسیقایی)..... ۱۶۱
۲. اعجاز علمی و تاریخی؛..... ۱۶۴
۳. اعجاز و زیبایی ادبی قرآن..... ۱۶۶

۱۶۸	۴. اعجاز بیانی و محتوایی قرآن.....
۱۶۹	سخن دوم: نقد و بررسی شبهات مستشرقان در اعجاز قرآن.....
۱۶۹	ادعای اول: شبهه در تحدی قرآن.....
۱۶۹	الف. توجه به فلسفه عدم هموردی توسط اعراب.....
۱۷۰	نقد و بررسی.....
۱۷۰	۱. تحدی قرآن در زمان اوج قدرت مخالفان.....
۱۷۰	سیر آیات تحدی.....
۱۷۲	۲. تحدی قرآن در زمان اوج قدرت اهل کتاب.....
۱۷۲	۳. عدم منوعت معارضه در مکه.....
۱۷۳	ادعای دوم: اقامت متون ادبی به عنوان همانندی برای قرآن.....
۱۷۳	نقد و بررسی.....
۱۷۴	ادعای سوم: امکان سادت سورهای جعلی.....
۱۷۴	نمونه اول و بطلان آن.....
۱۷۵	نمونه دوم و پاسخ آن.....
۱۷۶	ادعای چهارم: نثر خشک، تکرار و پراکندگی مطالب.....
۱۷۷	نقد و بررسی.....
۱۷۷	۱. بطلان ادعای نثر خشک.....
۱۷۸	۲. ضرورت وجود تکرار در قرآن.....
	۳. توهّم پراکندگی در اثر عدم دریافت معنای درست آیات و غفلت از زمینه‌ها و اسباب نزول.....
۱۷۹	ادعای چهارم: شبهه تماثل.....
۱۸۵	نقد و بررسی.....
۱۸۶	ادعای پنجم: شبهه در استقامت بیان.....
۱۸۸	الف. تعارض در میان آیات.....
۱۸۸	نقد و بررسی.....
۱۹۱	لزوم تمایز میان توطئه و تحقیق صحیح.....

- ۱۹۲..... پاسخ از شبهه نخست.
- ۱۹۳..... پاسخ از شبهه دوم.
- ۱۹۴..... ب. تلازم میان وجود نسخ و نفی و حیانت قرآن.
- ۱۹۴..... نقد و بررسی
- ۱۹۶..... ادعای ششم: شبهه در استقامت ادبی.
- ۱۹۶..... مقدمه
- ۱۹۶..... تبیین موارد ادعایی و نقد و بررسی آنها:
- ۱۹۷..... مورد نخست: آیه ۱۷۷ سوره بقره.
- ۱۹۷..... پاسخ ایراد
- ۲۰۳..... مورد دوم: آیه ۵۹ سوره آل عمران.
- ۲۰۳..... پاسخ ایراد
- ۲۰۵..... مورد سوم: آیه ۱۶۱ سوره نساء.
- ۲۰۵..... پاسخ ایراد
- ۲۰۷..... مورد چهارم: آیه ۶۳ سوره مائده.
- ۲۰۷..... پاسخ ایراد
- ۲۰۹..... مورد پنجم: آیه ۶۹ سوره مائده.
- ۲۰۹..... پاسخ ایراد
- ۲۱۲..... مورد ششم: آیه ۵۶ سوره اعراف.
- ۲۱۲..... پاسخ ایراد
- ۲۱۴..... مورد هفتم: آیه ۱۶۰ سوره اعراف.
- ۲۱۴..... پاسخ ایراد
- ۲۱۶..... مورد هشتم: آیه ۳ سوره انبیاء.
- ۲۱۶..... پاسخ ایراد
- ۲۱۸..... مورد نهم: آیه ۱۹ سوره حج.
- ۲۱۸..... پاسخ ایراد
- ۲۲۰..... مورد دهم: آیه ۱۱ سوره فصلت.
- ۲۲۰..... پاسخ ایراد

۲۲۱	مورد یازدهم: آیه ۹ سوره حجرات.....
۲۲۲	پاسخ ایراد.....
۲۲۳	مورد دوازدهم: آیه ۱۰ سوره منافقون.....
۲۲۴	پاسخ ایراد.....
۲۲۵	مورد سیزدهم: آیات ۵-۷ سوره شمس.....
۲۲۵	پاسخ ایراد.....
۲۲۸	نتیجه گیری.....
۲۳۰	ادعای هفتم: انکار اعجاز تشریعی قرآن؛.....
۲۳۱	نقد و بررسی.....

فصل پنجم: نقد و بررسی شبهات مستشرقان در باره آورنده وحی ۲۳۳

۲۳۴	مقدمه.....
۲۳۶	دیدگاه معتدل و منصفانه در باره شخصیت پیامبر؛.....
۲۴۰	دیدگاه غیر منصفانه در باره شخصیت پیامبر.....
۲۴۰	ادعای نخست: عدم عصمت پیامبر.....
۲۴۰	دلایل ادعایی بر نفی نبوت پیامبر اسلام.....
۲۴۰	۱. وجود نسیان در پیامبر.....
۲۴۰	۲. مشاهده مخالفت با اسلام از ناحیه پیامبر.....
۲۴۱	۳. غفران گناهان پیامبر توسط خداوند.....
۲۴۱	۴. امر به استغفار برای پیامبر از سوی خداوند.....
۲۴۱	۵. جانبداری پیامبر از خائنین.....
۲۴۱	پاسخ دلایل نفی عصمت از پیامبر ﷺ.....
۲۴۱	الف. عدم دلالت آیه نخست بر وقوع نسیان.....
۲۴۱	ب. عدم تخاطب واقعی پیامبر در آیه دوم.....
۲۴۱	ج. عدم دلالت آیه شریفه بر گناه اصطلاحی در پیامبر.....
۲۴۱	ه. عدم تخاطب واقعی پیامبر در آیه اخیر.....
۲۴۴	ادعای دوم: بیماری و بیماری صرع.....

- ۲۴۵..... نقد و بررسی ادعای مذکور.....
- ۲۴۵..... پاسخ اجمالی.....
- ۲۴۷..... پاسخ تفصیلی.....
- ۲۴۷..... ۱. عدم تطابق علائم و عوارض بیماری صرع، بر پیامبر.....
- ۲۴۹..... ۲. عدم عروض صرع در زمان فترت وحی.....
- ۲۵۰..... ۳. ناسازگاری عظمت شخصیت پیامبر با بیماری صرع.....
- ۲۵۰..... ادعای سوم: پیامبر و وجود نبوغ در ایشان.....
- ۲۵۱..... بطلان تطابق نبوغ با شخصیت پیامبران:.....
- ۲۵۱..... ۱. انتساب قلعی به خداوند.....
- ۲۵۲..... ۲. ثبوت افکار در پیامبران.....
- ۲۵۲..... ۳. عدم مسوقیت پیامبر به تلاش علمی.....
- ۲۵۲..... ۴. عدم محدودیت گستره علمی در پیامبران.....
- ۲۵۲..... ۵. معیت پیامبران با معجزه.....
- ۲۵۳..... ۶. عدم سابقه تخطئه ید دیگر در میان پیامبران.....
- ۲۵۳..... ۷. سابقه اخبار از آینده در پیامبران.....
- ۲۵۳..... ادعای چهارم: پیامبر و انعکاس دیانت درونی (عدم ارتباط با خداوند).....
- ۲۵۳..... مقدمه؛.....
- ۲۵۴..... رویکردهای متفاوت مسیحیان به مقوله وحی.....
- ۲۵۴..... ۱. انتقال مطالب و حقایق از سوی خدا به بشر.....
- ۲۵۵..... ۲. انعکاس مواجهه درونی پیامبر (تجربه دینی).....
- ۲۵۹..... ۳. افعال گفتاری.....
- ۲۵۹..... عوامل تأثیر گذار در ظهور نظریه تجربه دینی:.....
- ۲۶۰..... نقد و بررسی.....
- ۲۶۱..... ۱-۴. شاهد ظرف محمدی.....
- ۲۶۱..... ۲-۴. شاهد اوامر و نواهی.....
- ۲۶۲..... ۳-۴. شاهد خطابات عتایی.....
- ۲۶۲..... ۴-۴. شاهد تمایز میان نوع سخنان پیامبر.....

۲۶۳	 خصوصیات و اوصاف وحی
۲۶۴	 ۱. وحی و مبدا الهی؛
۲۶۵	 ۲. مصونیت وحی در مراحل مختلف
۲۶۶	 ۳. مسئولیت خطیر پیامبر
۲۶۷	 ۴. وحی موهبتی الهی
۲۶۸	 ۵. اعجاز وحی
۲۶۹	 ۶. نزول وحی در لباس عربی
۲۶۹	 چند نکته قابل توجه
۲۶۹	 ۱. ماهیت انحصاری و اختصاصی وحی
۲۷۱	 ۲. امکان ارتباط و نیانی برای بشر
۲۷۲	 ۳. امکان ارتباط و نیانی با جنبه روحی بشر
۲۷۳	 ۴. انکار وحی، معادل نوع انکارش به جهان هستی
۲۷۳	 ۵. انکار وحی، معلول عوامل انسانی
۲۷۴	 ۶. انکار وحی، معلول شناخت ناقص از ماهیت وحی
۲۷۵	 ۷. پذیرش وحی، محصول برآیند عقلی
۲۷۷	 ادعای پنجم: رؤیا انگاری وحی
۲۷۸	 بررسی و نقد آن
۲۷۹	 ادعای ششم: تعاند نبوت با توبه و استغفار
۲۸۰	 بررسی و نقد ادعای مذکور
۲۸۰	 نقد اجمالی و کوتاه
۲۸۱	 نکات مورد توجه
۲۸۱	 الف. واژه‌شناسی توبه
۲۸۱	 ب. شخصیت‌شناسی پیامبر
۲۸۱	 ج. اصطلاح‌شناسی توبه
۲۸۳	 د. پاسخ تفصیلی (عوامل رجوع پیامبران به توبه)
۲۸۴	 و. پیامبر و مصلح اجتماعی؛
۲۸۵	 نقد سخنان گریه

۱. وجود رنگ ماهیت دینی در دعوت پیامبر از ابتدا تا انتهای عمر پیامبر ۲۸۵
۲. جانب‌داری اسلام از عدالت نه مساوات ۲۸۶
۳. گستره تبشیر و تنذیر و عبادت در اسلام ۲۸۶
- ادعای هفتم: پیامبر و ادعای درس خواندگی ایشان: ۲۸۷
- نقد و بررسی ادعای مذکور: ۲۸۸
- دسته اول (موافقان درس ناخوانده بودن پیامبر ۲۸۸
- ادله قائلان به درس خواندگی پیامبر ۲۸۹
- دسته دوم - مخالفان درس ناخوانده بودن پیامبر ۲۹۰
- ادله قائلان به درس ناخواندگی پیامبر ۲۹۱
- نقد و بررسی دلایل قائلان به درس خواندگی پیامبر: ۲۹۴
- نقد دلیل «ابن اسیرینگر» ۲۹۴
- نقد دلیل «تقریر نور نواز» ۲۹۵
- نقد دلیل گوستار ویل ۲۹۶
- نقد دلایل بلاشر ۲۹۸
- نقد دلیل مونتگمری وات ۳۰۲
- نقد دلیل هاملیتون گیپ و برنارد لومیس ۳۰۲
- نقد دلیل لامنس ۳۰۳
- منابع ۳۰۴

پیشگامان

مطالعه تاریخ اسلام نشان می‌دهد که مخالفان قرآن و اسلام، از زمان طلوع اسلام در عرصه تاریخ همیشه در صدد خاموش کردن این نور الهی و محمدی برآمده‌اند. در این راستا آنان به جای بریدن شاخه‌های آن، انگشت روی ریشه اسلام، یعنی قرآن کریم گذاشته و با انواع روشها، در صدد تخریب و تضعیف و نابودی آن برآمده‌اند.

اعتراف یکی از مستشرقان در این زمینه، بهترین گواه به شمار می‌آید که می‌گوید: «باید کتاب مسلمانان را استخدام بکنیم؛ زیرا بهترین سلاح علیه اسلام است و به وسیله آن می‌توانیم ریشه اسلام را از بیخ و بن برآوریم. ما باید به مسلمانان بفهمانیم که مطالب صحیح قرآن، مطلب تازه‌ای نیست و مطالب جدید آن هم صحیح نیست».^۱

در راستای همین نکته است که آن‌ها، در صدد ایجاد شبهه در مبانی و

۱. مصطفی خالدی و عمر فروخ، التبشیر و الاستعمار فی البلاد العربیه، ص ۴۰.

ریشه‌های قرآن کریم بر می‌آیند. گاه با برداشتی غلط از ماهیت وحی به نام تجربه دینی و احساس درک عقلی و روحی، می‌خواهند اصل و حیانت قرآن را زیر سوال ببرند تا ارتباط آن را با خداوند قطع نموده و آن را بشری و عادی جلوه دهند.

گاهی نیز، اصل سلامتی قرآن از هرگونه تحریف را خدشه‌دار می‌کنند تا به زعم خود، توجه مسلمانان را از آن برگردانند. گاهی هم، اعجاز آن را ایراد می‌گیرند تا به خیال خودشان، جاودانگی و جلالی بودن قرآن را متزلزل بنمایند.

زمانی هم که بتوانند از این راه‌ها به مقصود خود نائل شوند، به دنبال ایجاد شبهه در نبوت اسلام برمی‌آیند تا با نفی نبوت پیامبر ﷺ، و حیانت قرآن را نیز از بین ببرند.

حال در این میان، هر مسلمان و محقق مسلمانی با مشاهده این وضعیت، تکلیف بزرگی را بر دوش خود حس می‌کند؛ چرا که او، به این نکته آگاه است که کارهای مذکور، ضمن اینکه، حقایق را از دنیا برمی‌کند، زحمات طاقت فرسای پیامبر آنان را نیز «عذاباً مشوراً» می‌کند و همه تلاشهای شبانه روزی پیروان حقیقی آن حضرت را، در طول تاریخ هدر خواهد داد و از طرفی، خسارت‌های بی شماری را به حیات انسانی و الهی انسان‌ها وارد خواهد ساخت؛ چرا که بمب باران فکری، همانند بمب باران شیمیایی است. همان‌طور که بمب شیمیایی توان سربازان را در استفاده از ابزار و آلات جنگی سلب می‌نماید. القاءات و شبهات نیز، امکان بهره‌مندی از حتی بهترین منبع را از آدم‌ها می‌گیرد.

از اینرو، هر فرد محققى تلاش مى کند با الهام از آیه ۱۲۵ سوره نحل: «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُمْ بِآيَاتِ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ» و آیه ۴۶ سوره عنکبوت: «وَلَا تَجْدِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِآيَاتِ هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ» برای طالبان استدلال، اقامه برهان و دلیل، و برای اهل عطفه و احساس، بیان موعظه و نصیحت داشته باشند. هم چنین، با کسانی که اهل مناظره و گفتگویند، از روی ادب و اخلاق، مذاکره و مجادله، بنمایند.

نوشتر کنونی، تلاشی در راستای حفظ و دفاع از صیانت قرآن کریم در مقابل هجمه‌های مهاجمین فکری و گاه روحی است که تلاش دارند با انواع و اقسام رسانه‌های جمعی، قرآن کریم را از دست مسلمانها بربایند و یا کم اهمیت جلوه بدهند.

در این نوشته با تقسیم‌بندی فصول به مباحث پنجگانه؛ یعنی کلیات و مفهوم‌شناسی، شبهات مربوط به وحيانیت قرآن، شبهات مرتبط به سلامت وحي، شبهات مربوط به اعجاز وحي و شبهات در رابطه با آینده وحي، سعی شده تا موضوع وحي مسلمانان از ابعادى که مستشرقان از جوانب مذکور خواسته‌اند، مورد هجمه و پرسش قرار بدهند، پاسخ و نقدهای لازم ارائه بشود.